

MERKINTÖJEN SELITYKSET

Hesperian- ja Hakasalmenpuistojen suunnittelun tärkeänä lähtökohtana on luonnon monimuotoisuus. Vanha, historiallinen puisto on monimuotoisuudeltaan jo valmiiksi rikas, ja näitä arvoja sekä vaalitaan että edistetään. Arvokkaassa puistossa vaalitaan vanhoja puita ja muita historiallisia kerrostumia. Töölönlahden rantavyöhyke säilytetään lähtökohtaisesti lukuun ottamatta vieraslajien poistoa ja rantatörmän korjausalaa. Puistossa ja rannassa on paljon linnustoon liittyviä arvoja.

KYTKEYTYNEISYYS
Ekologiset yhteydet ympäröiviin vieratuelsiin huomioidaan ja niittävähivistään metsäisen, niitty- tai vesistömuodostuvien verkostojen kannalta.

PUUVARTINEN KASVILLISUUS
Vanhat puut pyritään säilyttämään. Elinkaarensa loppupuolella olevia puita säilytetään mahdollisimman pitkään hoidolla. Latvusta typistetään ja vaarallisia oksia poistetaan. Vanhat puut tarjoavat elinympäristön monille linnuille, hyönteisille, käävillä ja muille sienille sekä sammalille. Kuolleesta puusta jätetään osa lahoamaan puistoon. Runkoja voi jättää lahoamaan pystyyn pötkelöiksi. Uusia puita istutetaan runsaasti puuston jakuvuuden ja kerroksellisuuden luomiseksi, mikä hyödyttää myös puustossa elävää eläimistöä. Pensastossa suositetaan eläimistöä tärkeitä, suojaavia ihelikköjä, kukkivia tai marjovia lajeja.

VIERASLAJINEN POISTO
Puistossa kasvavia haitalliseksi luokiteltavia vieraslajeja ovat kurturuus ja sahalinintatar ja useita muita tarkkailtaviksi luokiteltuja lajeja. Haitallisia vieraslajeja torjutaan tavoitteena poistaa ne kokonaan, muita torjutaan kaupungin linjauksen mukaisesti. Heisinki parantaa kotimaisen lajiston elinolosuhteita vähentämällä vieraslajien esiintymää.

MONILAJINEN NURMI
Puuryhmien alle annetaan kehittyä nurmikko monilajisempi kasvillisuus. Monilajisuutta edistetään siementämällä ja/tai istuttamalla kestäviä ruohoja. Kasvillisuuden leikkaukset suhteutetaan toivottua lajistoa suosiviksi. Toimenpiteellä lisätään mettä tuottavien kasvien määrää ja luodaan paremmat elinolosuhteet hyönteisille. Tarvittaessa alueita voidaan rajata tallauksen vähentämiseksi.

NIITTY
Puiston nurmikoita muutetaan niityiksi monimuotoisuuden lisäämiseksi. Niityillä kukkii nurmikko monipuolisempi kasvillisuus. Leikkauksella sopeutetaan kasvillisuuden mukaan. Monilajisuudesta seuraava pidempi kukinta kasvukauden aikana parantaa muun eläimistön elinolosuhteita. Niityt muodostavat askelkiviä niittyverkostoon yhdistämällä Hietaniemen Eläintarhan läpi kulkevaan yhteyteen.

RANTAKASVILLISUUS
Töölönlahden ranta-alue säilytetään kasvipetteisenä. Eroosiovaurioista kärsivät kohdat korjataan. Rantaan perustetaan korjattaviin kohtiin uusi kasvipete, jossa suositetaan luonnonvaraisia kasvilajistoa. Rantaan jätetään talventörröttäjiä lintujen ravinnoksi. Rantaniityt muodostavat yhteyden niittyverkostoon.

RUOVIKOT
Rantavyöhykkeen vaihtelevuus edistää lajistollista monimuotoisuutta. Laajat ruovikkoalueet säilytetään mm. linnuston pesimä- ja suoja- ja suojapaikkoina. Paikoin annetaan kasvutilla eläimistöä suojaaville rantapensakoille ruovikon sijasta. Avoimet kohdat pidetään jatkossakin avoimina hoidon keinoin. Pölyttäjien tarvitsemia kukkivia rantaniityä lisätään mm. rantatörmän kunnostuksen alolle. Ruovikkoa niitetään tarvittavin osin rantaniityn umpeenkasvun estämiseksi.

HULEVESIEN LUONNONMUKAINEN KÄSITTELY
Mannerheimintien hulevesiä käsitellään puistossa uudessa biosuodatuspainanteessa ennen niiden johtamista Töölönlahteen. Painante rakennetaan kiintoainesta, ravinteita ja haitta-ainetta suodattavana kasvillisuuspinnoitena. Luonnonmukaisen kaltainen kosteikko luo elinympäristön monille kosteutta tarvitseville lajeille kuten kasveille ja hyönteisille.

PÖLYTTÄJÄPUUTARHAT
Monilajisissa istutuksissa suositetaan mettä tuottavia perennoja ja niittykasveja, jotka toimivat pölyttäjien mesibaareina. Istutukset suunnitellaan paikan olosuhteisiin menestyviksi. Puutarhoissa ruokailevat perhoset ja muut pölyttäjät monipuolistavat puiston lajistoa. Puutarhat muodostavat tärkeän osan niittyverkostoon.

LAHOPUUALUE
Puistosta tai lähipuistoista kaadettuja runkoja tai oksanhaaroja sijoitetaan puistoon lahottajien elinympäristöiksi ja asetellaan kauniiksi puiston elementeiksi. Runkoja jätetään maapuiksi lahoppualueille. Lahoppuilla voi elää satoja lajeja sammalista ja sienistöseikärangattomien. Lahoppuilla ohjataan kulkua, samalla kun ne voivat toimia hyönteisten talvehtimispaikkoina eli hyönteishoteleina.

VANHAT MUURIT
Puiston nykyiset kivi- ja tiilimuurit muodostavat elinympäristön useille lajeille; hyönteisille suoja- ja suojapaikkoja, jatkuvan kasvupaikkaa, uurtet tai kolot sojivat monille eläimille. Kivimuurit säilytetään. Paahteisuutta lisätään tai ylläpidetään ainakin jossakin kohtaa muuria.

AVOKALLIOT
Avokalliot säilytetään avoimina ja paahteisina. Kallioilta torjutaan vieraslajeja ja raivataan puuesakko.

MUUTA:
PÖNTÖT
Pönttöjä lisätään eri puolille puistoa. Erimallisiin pönttöihin voidaan houkuttaa liito-oravaa, lepakoita, lehtopöllö, kottaraisia, pikkulintuja ja vesilinnuista esim. telkkä.

MAAPERÄ
Puiston pintamaa säilytetään arvokkaana luonnonvarana, jossa on kasvillisuudelle merkittävä mikrobisto ja pieneläistö. Alkuperäisessä pintamaassa voi olla arvokasta siemenpankkia, josta edelleen voi itää vanhoja kasveja vuosikymmenten takaa.

LUONNOS 19.1.2024

Helsinki Kaupunkiympäristön toimiala		www.hel.fi	
13. Etu-Töölö, 14. Taka-Töölö		sähköposti: etunimi.sukunimi@hel.fi	
HESPERIANPUISTO JA HAKASALMENPUISTO			
Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja edistäminen			
NK	LITTYTTY	WFO	KHS
1:1000	KORVAA	VIO 6323/3	KYLK
	KORVATTU	TASOKOORDINAATISTO:	HYV.
	ASENKAAVA	ETRS-GK25	TARK.
	LIKENNES.	KORKEUSJÄRJESTELMÄ:	PROJ.
		N2000	HYV.
			TARK.
			LAAT.

maio-erikkehittämisto
NÄKYMÄ Oy
 Mechelininkatu 34 B, 00200 Helsinki, p. 09402 717 27

KEIRON